

Анализ за дейността на НЕК ЕАД за деветте месеца на 2019 г.

Националната електрическа компания обхваща бизнес дейности в областта на обществената доставка, производството на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ, търговията с електроенергия и продажбата като доставчик от последна инстанция. С дейността като обществен доставчик НЕК заема основно място на регулирания пазар. С лицензията си за търговия с електрическа енергия извършва сделки на свободния пазар. С притежаваните водоелектрически централи и ПАВЕЦ участва активно на регулирания, свободния и балансиращия пазар и в предлагането на услуги за управлението и регулирането на електроенергийната система.

През 2019 година НЕК ЕАД осъществява дейността си в съответствие с последните промени в енергийното законодателство, засягащи дейността на целия електроенергиен пазар в страната. През деветте месеца на 2019 година НЕК ЕАД изпълни задълженията си съгласно притежаваните лицензионни дейности и тези към обществото в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката за осигуряване на необходимото количество електрическа енергия на Крайните снабдители, както и осигури снабдяването с електроенергия на потребители, които не са избрали друг доставчик. Освен това съгласно решенията на КЕВР и действащите нормативни актове НЕК ЕАД трябва да реализира на свободния пазар и БНЕБ и остатъка от задължително изкупуваната електроенергия, която остава нереализирана на регулирания пазар по пазарна цена, като разликата между покупната и прогнозната пазарна цена се компенсира с приходи от цена задължения към обществото.

Изпълнение на основните ключови показатели за деветте месеца :

ХИЛ.ЛВ.

	Отчет 2019	Отчет 2018	Изменение,% 2019/2018
Общо приходи	2 131 937	2 371 101	-10.1%
ЕВИТДА ¹⁾	125 062	-23 809	-625.3%
ЕВИТ ²⁾	82 389	-66 276	-224.3%
ЕВТ ³⁾	-16 079	-161 312	-90.0%
ЕВИТДА марж	5.9%	-1.0%	
Общо активи	5 172 982	5 253 438	-1.5%
ДМА ⁴⁾	4 808 560	4 807 914	0.0%
Оборотен капитал ⁵⁾	-825 774	-847 699	-2.6%
Парични наличности	109 304	22 589	383.9%
Собствен капитал	1 177 327	1 194 633	-1.4%
Дългосрочни банкови заеми	28 542	28 542	0.0%
Численост на персонала, бр.	2 107	2 082	1.2%

С извършените изменения в ЗЕ и ценовите решения на КЕВР за регулаторните периоди 2018 – 2019 година и 2019 – 2020 година дейността на НЕК ЕАД е силно зависима от определените

ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на Фонд СЕС във връзка с възстановяването на направените от Обществения доставчик разходи.

През деветте месеца на 2019 година НЕК ЕАД отчита ръст на продажбите за Крайните снабдители на регулирания пазар и намаление на реализираните количества на свободния пазар. По-малките продажби на свободния пазар се дължат на следните фактори :

- намаление на водните ресурси в язовирите на компанията.
- ръст на потреблението на електроенергия от Крайните снабдители, поради което се наложи насочването на допълнителни количества електроенергия за регулирания пазар, които съгласно Решението на КЕВР бяха предвидени за свободния пазар и БНЕБ.
- ограничаване производството на електроцентралите с дългосрочни договори през второ тримесечие на 2019 година, поради изчерпване на квотата от решението на КЕВР за регулаторния период 2018-2019 година и липсата на законово основание за възстановяване на разходите от Фонд СЕС във връзка с количества електроенергия произведени над утвърдените от регулатора за ценовия период 2018-2019 г.

В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдители и с цел обезпечаване на непрекъснатост на доставките на електроенергия, както и сигурното и качествено електроснабдяване на територията на Република България, Министъра на енергетиката, с две Заповеди наложи на ТЕЦ Марица изток 2 допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия над квотата определена с Решение №И-11/01.07.2018 г. на КЕВР в размер на до 680 000 МВтч в зависимост от нуждите на енергийната система със срок от 10.04.2019 г. до 30.06.2019 г. За новия регулаторен период 2019-2020 година отново със Заповед №Е-РД-16-417/18.06.2019 година на Министъра на енергетиката бе издадено допълнително задължение за обслужване на обществото наложено на ТЕЦ Марица изток 2, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия за задоволяване нуждите на регулирания пазар в размер на 1 752 000 МВтч за целия регулаторен период.

Изпълнение на основни технико-икономически показатели за деветте месеца :

	Показатели		Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019-2018	% ръст
1	Собствено производство от ВЕЦ	МВтч	1 823 991	2 892 519	-1 068 528	-36.9
2	Закупена електроенергия	МВтч	10 518 182	11 574 301	-1 056 119	-9.1
3	Продажби на електроенергия, в т.ч. :	МВтч	12 192 829	14 342 535	-2 149 706	-15.0
	в т.ч. - Продажби в страната /съгласно задължения – ЗЕ/:					
	Крайни снабдители	МВтч	10 837 369	11 786 989	-949 620	-8.1
	ЕРД - Техн. разходи	МВтч	0	1 287 479	-1 287 479	0.0
	ЕСО - Техн. разходи	МВтч	0	443 852	-443 852	0.0
	- Балансираща енергия	МВтч	41 575	72 825	-31 250	-42.9
	- ДПИ на ВН и СрН	МВтч	97 207	61 737	35 470	57.5
	- Свободен пазар	МВтч	1 216 678	2 420 984	-1 204 306	-49.7
4	Финансов резултат	хил.лв.	-16 079	-161 312	145 233	

НЕК ЕАД отчете отрицателен финансов резултат за деветте месеца на 2019 г. в размер на 16 079 хил.лв. В сравнение с отчета за деветте месеца на предходната година се отчита подобрение на финансовия резултат със 145 223 хил.лв. Върху цялостната дейност на НЕК ЕАД оказват влияние и събития с необичаен характер, в т.ч. водени съдебни дела от и срещу дружеството.

През 2019 година няколко топлофикационни дружества също осъдиха компанията и спечелиха заведените срещу НЕК ЕАД дела, като финансовите загуби за дружеството са 20 256 хил.лв. Разходите по тези дела са включени в отчета за доходите за деветте месеца на 2019 година и са отразени в паричния поток на НЕК. С елиминиране на тези разходи компанията щеше да приключи периода на минимална печалба. Продължава тенденцията от последните години НЕК ЕАД да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток.

НЕК ЕАД осъществява дейността си в съответствие с последните две решение на КЕВР за регулаторните периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година и е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия в тях. С промените в Закона за енергетика от 8 май 2018 година, съгласно чл.93а, ал.1 Обществения доставчик изкупува електрическа енергия от централи, присъединени към електропреносната мрежа с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 4 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. От 01.07.2019 г. задълженията на НЕК ЕАД намаляват още и компанията вече ще изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно последните промени в ЗЕ от 01.07.2019 г. на БНЕБ ще продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт, с което количествата предлагана електроенергия на БНЕБ нарастват допълнително като на тази платформа реализират своята електроенергия и централите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт, които продават произведената от тях електроенергия в сила от 01.07.2018 година.

В съответствие с последните промени в Закона за енергетика от 21 май 2019 г., съгласно чл.93а, ал.1 Обществения доставчик ще продължи да изкупува електрическа енергия от централи, с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 1 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. Електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП с мощност от 1 и над 1 МВт ще продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ от 01.07.2019 г., като съгласно изменението на ЗЕ /Параграф 34/ производителите в срок до 31.08.2019 година са задължени да сключат договори за премия, като същите трябва да започнат да действат не по-късно от 01.10.2019 г. Това е крайния срок, в който НЕК ЕАД (чрез крайните снабдителите) ще изкупува произведената от тях електроенергия по преференциални цени и ще я реализира на свободния пазар.

Компанията продължава да изкупува разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3. Цена Задължение към Обществото вече се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда нараснаха значително.

I. Производствена и търговска дейност

➤ **Производството на електроенергия от собствените ВЕЦ и ПАВЕЦ за деветте месеца на 2019 г.** е характерно за суха година, като водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД произведоха 1 823 991 МВтч. В сравнение със същия период на миналата година това количество е намалено с 36.9%, което се дължи на намалените обеми водни ресурси в язовирите. В тази връзка мениджмънта на компанията през годината полагаше усилия за максимално ефективното им използване и пестене на водния ресурс. Водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД активно участват на балансиращия пазар и са важна част при управлението и регулирането на електроенергийната система в страната.

➤ Обществена доставка и търговия с електроенергия

През 2019 година НЕК ЕАД изпълни задълженията си в съответствие с лицензионните си дейности и осигури необходимото количество електроенергия на Крайните снабдители. В последните две решения КЕВР прилага нов подход при определяне на цените на Обществения доставчик. Комисията определя общото количество електрическа енергия, което НЕК ЕАД в качеството на Обществен доставчик закупува в съответствие с чл.93а и чл.94 от Закона за енергетиката, като определя количествата за продажба на Крайните снабдители и количества, предназначени за реализиране на свободния пазар, като е указано, че разликата между по-високите от пазарните цени (по които НЕК ЕАД изкупува електрическата енергия по чл.93а и чл.94 от ЗЕ) и прогнозната пазарната цена се компенсира чрез приходите от цената за задължения към обществото. От 01.07.2018 година цена за задължение към обществото се администрира от Фонд СЕС, като НЕК Обществен доставчик се компенсира от Фонда за разликата между закупената енергия по преференциални цени и прогнозната пазарна цена за електроенергията от централите с дългосрочни договори и от ВЕИ и ВЕКП с мощност под 4 МВт. От 01.07.2019 година задълженията на НЕК ЕАД намаляват още и компанията вече ще изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са с до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно последните промени в ЗЕ от 01.07.2019 година на БНЕБ вече продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт. НЕК ЕАД активно участва на БНЕБ и реализира почти всичките си количества електроенергия извън регулирания пазар на тази платформа, като компанията разшири присъствието си на борсата със стартирането на пазара в рамките на деня.

В съответствие с последните промени в ЗЕ и новото ценово решение на КЕВР за периода 2019-2020 година НЕК ЕАД ще продължи да участва приоритетно на регулирания пазар, изпълнявайки задълженията си към обществото съгласно Закона за енергетиката. Дружеството продължава да е гарант за сигурността на електроенергийната система чрез предоставяне на услуги за балансиране и регулиране на ЕЕС чрез мощности си във ВЕЦ и ПАВЕЦ. Паралелно с това целта на компанията е увеличение на пазарния си дял на свободния пазар на електроенергия.

НЕК ЕАД е един от основните доставчици на балансираща енергия в страната. Приходите от участието на дружеството на балансиращия пазар за деветте месеца на 2019 година бележат спад, поради намалението на количеството продадена балансираща енергия и променената Методика в балансиращата група на ВЕИ производителите. Участието на НЕК на балансиращия пазар се определя от активирането на мощностите от ЕСО и дружеството не може да влияе върху количеството на активираните услуги за балансиране.

➤ Покупки на електроенергия

През деветте месеца на 2019 г. покупките на електроенергия от НЕК ЕАД се осъществяваха в съответствие с Решенията на КЕВР и действащите нормативните актове. В основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в основното енергийно законодателство, касаещо новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година и последните изменения в ЗЕ от 21 май 2019 година. Задълженията на Обществения доставчик по покупката на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително в резултат на отпадане задължението на НЕК ЕАД да изкупува част от електроенергията от ВЕИ и ВЕКП като това стана на два етапа :

- от 01.07.2018 година централите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ.
- от 01.07.2019 г. задълженията на НЕК ЕАД намаляват още и компанията вече изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са с до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно последните промени в ЗЕ от 01.07.2019 година на БНЕБ ще продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт, с което количествата предлагана електроенергия на БНЕБ нарастват допълнително.

Компанията продължава да изкупува разполагаемост и електроенергия по действащите дългосрочни договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3.

За деветте месеца НЕК ЕАД закупи 10 518 182 МВтч електроенергия, което е с 9.1% по-малко спрямо количествата закупена електроенергия през същия период на предходната година, когато са на ниво от 11 574 301 МВтч.

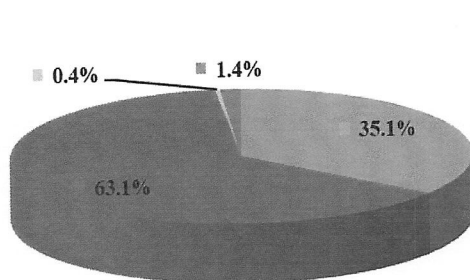
В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдители се отчита ръст на количеството закупена електроенергия от производителите по квоти, което нараства с 31.5%. Отчита се намаление на покупките от АЕЦ Козлодуй, което се компенсира с увеличение на количеството закупена електроенергия от ТЕЦ Марица изток 2.

Закупена електроенергия за деветте месеца, МВтч

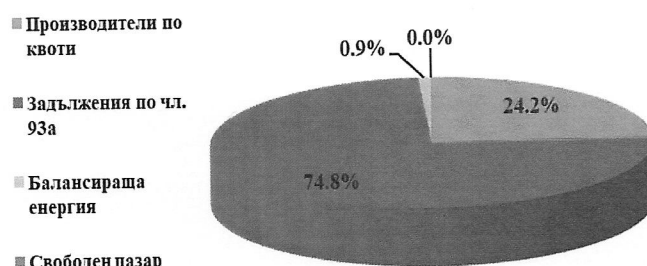
	Закупена електроенергия	Мярка	Отчет 2019	Отчет 2018	Изменение 2019/2018	% ръст
1.	Производители по квоти	МВтч	3 690 414	2 806 301	884 113	31.5
	АЕЦ Козлодуй	МВтч	1 472 289	1 756 953	-284 664	-16.2
	ТЕЦ Марица-изток 2	МВтч	2 218 125	1 049 348	1 168 777	111.4
2.	Задължения по чл. 93а	МВтч	6 640 293	8 661 777	-2 021 484	-23.3
	ТЕЦ Марица-изток 1	МВтч	2 231 312	1 837 505	393 807	21.4
	ТЕЦ Марица-изток 3	МВтч	3 088 853	2 341 222	747 631	31.9
	Заводски централи	МВтч	0	282 919	-282 919	-100.0
	Топлофикационни централи	МВтч	0	876 038	-876 038	-100.0
	ВЕИ	МВтч	0	974 317	-974 317	-100.0
	ВЕИ - СрН	МВтч	1 255 893	2 107 544	-851 651	-40.4
	ВЕКП - СрН	МВтч	64 235	242 232	-177 997	-73.5
3.	Балансираща енергия	МВтч	37 821	106 223	-68 402	-64.4
4.	Свободен пазар	МВтч	149 654	0	149 654	0.0
	ОБЩО ЗАКУПЕНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ	МВтч	10 518 182	11 574 301	-1 056 119	-9.1

По-малкото количество доставена електроенергия от атомната централа се дължи на намалението на количествата електроенергия от КЕВР за регулирания пазар заложено в ценовия модел за периода 2018-2019 година в резултат на отпадане задължението на Обществения доставчик да осигурява електроенергията за загуби на ЕСО и ЕРД. С последното си Решение за ценовия период 2019-2020 година регулаторната комисия отново повиши квотата на АЕЦ Козлодуй за регулирания пазар в резултат на намалените количества от ВЕИ и ВЕКП, които НЕК ЕАД ще закупи в резултат на промяната в пазарния модел и насочването на електроенергията от ВЕИ и ВЕКП с мощност от 1 и над 1 МВт на БНЕБ.

2019

2018

Покупките на електроенергия от ТЕЦ Марица изток 2 през деветте месеца на 2019 година нарастват два пъти спрямо същия период на предходната година, което се дължи на увеличеното потребление на Крайните снабдители. В съответствие с това Министъра на енергетиката, с две Заповеди наложи на ТЕЦ Марица изток 2 допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия над квотата определена с Решение №Ц-11/01.07.2018 година на КЕВР в размер на до 680 000 МВтч в зависимост от нуждите на енергийната система със срок от 10.04.2019 г. до 30.06.2019 година. За следващия регулаторен период 2019-2020 година отново със Заповед №Е-РД-16-417/18.06.2019 година на Министъра на енергетиката бе издадено допълнително задължение за обслужване на обществото наложено на ТЕЦ Марица изток 2, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия за задоволяване нуждите на регулирания пазар в размер на 1 752 000 МВтч за целия регулаторен период. Общо за разглеждания период /януари-септември 2019 г./ НЕК Обществен доставчик е закупил 2 218 125 МВтч електроенергия, което е ръст от 111.4% спрямо отчета за деветте месеца на миналата година, когато доставените количества от тази централа са 1 049 348 МВтч.

Количеството закупена от дружеството електроенергия по дългосрочни договори и преференциални цени за деветте месеца на 2019 година е 6 640 293 МВтч, което е намаление от 2 021 484 МВтч или 23.3% спад. Значително по-малките покупки на електроенергия се дължат на променения пазарен модел и отпадане задължението на НЕК Обществен доставчик да изкупува цялата произведена електроенергия от ВЕИ и ВЕКП производители.

Базовите кондензационни електроцентрали с дългосрочни договори – ТЕЦ Ей И Ес- 3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 са значително по-натоварени в сравнение с деветте месеца на миналата година. Количеството закупена електроенергия от ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 е 2 231 312 МВтч, което е ръст от 21.4%. Покупките от ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 са в размер на 3 088 853 МВтч, което е ръст от 31.9%. Използваемостта на двете централи през периода януари-септември 2019 година е съответно 64% за Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и 73% за КонтурГлобал Марица Изток 3, докато през същия период на 2018 година

използваемостта им е съответно 53% и 54%, т.е. значително е по-висока през настоящата година.

Закупената електроенергия от ВИ, което се изкупува съгласно изискванията на Закона за енергетика и ЗЕВИ е 1 255 893 МВтч, което е намаление от 1 825 968 МВтч в сравнение с отчета за деветте месеца на 2018 година. Намалението на закупените количества от централите на ВЕИ се дължи на променения пазарен модел, съгласно който електроцентралите на ВЕИ с мощност 1 МВт и над 1 МВт продават електроенергията си на БНЕБ. Значително намаление е отчетено и в количествата закупена електроенергия от централите с ВЕКП, поради същата причина – задължението на централите с мощност от 1 и над 1 МВт да продават своята електроенергия на БНЕБ. Закупените количества електроенергия от ВЕКП за периода са символични и са в размер на 64 235 МВтч.

Запазва се тенденцията в структурата на закупената електроенергия да остава най-голям относителния дял на задължително изкупуваната електроенергия по чл.93а и чл.94 от ЗЕ, която е 63.1% от цялата закупена от дружеството. В сравнение със същия период на 2018 година се констатира намаление на относителния дял на електроенергията по чл.93а и чл.94, в резултат отпадането на значителна част от задължително изкупуваната електроенергия от ВЕИ и ВЕКП. Нараства относителния дял на доставките от квотните електроцентрали в резултат на увеличеното потребление за Крайните снабдители, което Обществения доставчик обезпечи за регулирания пазар.

➤ Продажби на електроенергия

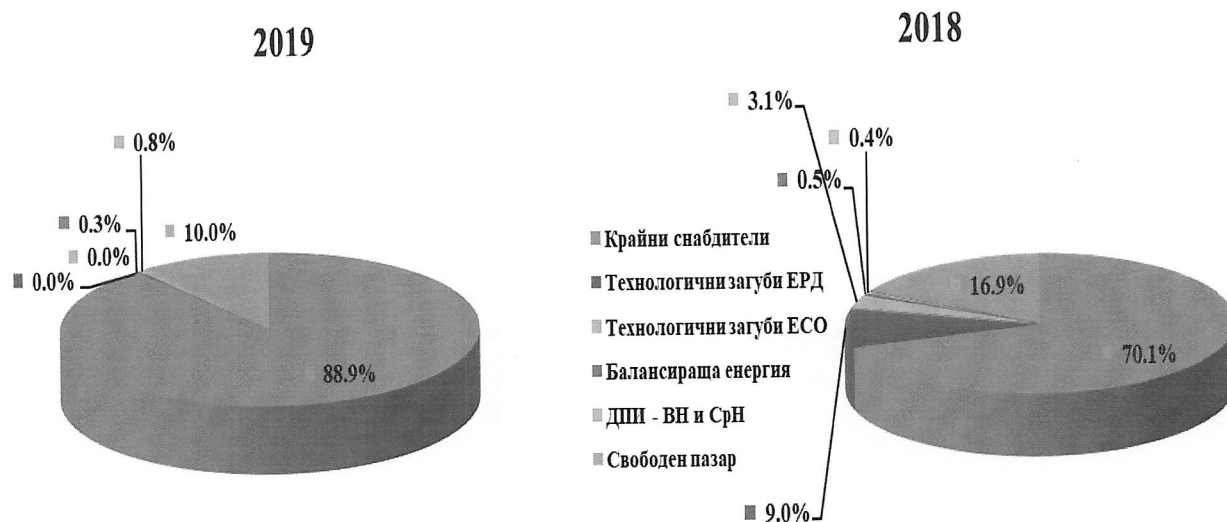
НЕК ЕАД продаде на регулирания и свободен пазар 12 192 829 МВтч за деветте месеца на 2019 година, което е с 15.0% по-малко спрямо същия период на предходната година, когато продадените количества са 14 342 535 МВтч. НЕК ЕАД отчита спад на продажбите си, както на регулирания пазар, така и на реализираните количества електроенергия на свободния пазар.

Изменение на продажбите за деветте месеца :

ПРОДАЖБИ	МВтч			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019 / 2018	% ръст
1. Продажби в страната на регулирания пазар /задължение съгласно Закона за енергетика/	10 837 369	11 786 989	-949 620	-8.1
Крайни снабдители	10 837 369	10 055 658	781 711	7.8
ЕРД	0	1 287 479	-1 287 479	0.0
Технологични разходи ЕСО	0	443 852	-443 852	0.0
2. Балансираща енергия	41 575	72 825	-31 250	-42.9
3. ДПИ на ВН и СрН	97 207	61 737	35 470	57.5
4. Свободен пазар	1 216 678	2 420 984	-1 204 306	-49.7
ОБЩО ПРОДАЖБИ	12 192 829	14 342 535	-2 149 706	-15.0

Продадената електроенергия за Крайните снабдители за деветте месеца на 2019 година е на ниво от 10 837 369 МВтч, което е ръст от 781 711 МВтч /+7.8%/. Увеличените продажби за тези клиенти се дължат на връщането на значителен брой малки фирми от свободния на регулирания пазар през тази година.

Съгласно измененията в ЗЕ през 2018 година и ценовото решение на КЕВР за периода 2018-2019 година ЕСО и ЕРД закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от НЕК - Обществен доставчик.

Количествата продадена електроенергия за клиентите на ДПИ на ВН и СрН отбелязват ръст от 57.5% в сравнение със същия период на предходната година, като компанията е доставила на клиентите на ДПИ 97 207 МВтч електроенергия.

На свободния пазар НЕК ЕАД участваше с ограничени обеми електроенергия през деветте месеца на 2019 година в сравнение със същия период на предходната година. Компанията е закупила от БНЕБ и количества електроенергия по свободни цени за обезпечаване на своите продажби или с цел оптимизиране на финансовия ефект.

По-малките продажби за деветте месеца на настоящата година на свободния пазар се дължат на следните фактори :

- намаление на водните ресурси в язовирите на компанията.
- ръст на потреблението на електроенергия от Крайните снабдители, поради което се наложи насочването на допълнителни количества електроенергия за регулирания пазар, които бяха предвидени за свободния пазар.
- ограничаване производството на електроцентралите с дългосрочни договори през второ тримесечие на 2019 година, поради изчерпване на квотата от решението на КЕВР за регулаторния период 2018-2019 година и липсата на законово основание за възстановяване на разходите от Фонд СЕС във връзка с количества електроенергия произведени над утвърдените от регулатора за ценовия период 2018-2019 г.

Общо за периода януари-септември 2019 година НЕК ЕАД реализира на свободния пазар 1 216 678 МВтч, което е двукратно намаление спрямо същия период на миналата година, когато продадените количества са на ниво от 2 420 984 МВтч. Продажбите на свободния пазар са предимно по ангажимента на НЕК към БНЕБ при изпълнение на задължението към ЕК. Почти цялото количество продадена електроенергия от дружеството на свободния пазар е реализирано на БНЕБ.

Структурата на продадената от НЕК ЕАД електроенергия се променя, като най-голям е относителният дял формиран от задължението на дружеството съгласно Закона за енергетика да осигурява електроенергия за покриване на потреблението на Крайните снабдители, който нараства до 88.9%, докато през деветте месеца на миналата година е на ниво от 71.8%, което се дължи и на тежестта на електроенергията продадена на ЕСО и ЕРД. Намаление се отчита и в относителния дял на продадената електроенергия за свободния пазар.

II. Финансов резултат, приходи и разходи

През деветте месеца на 2019 година в основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в основното енергийно законодателство, касаещо новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година и последните изменения в ЗЕ от 21 май 2019 година. Във връзка с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в отчета за доходите на компанията.

Приходи

НЕК ЕАД отчете намаление от 10.1% на общите си приходи за деветте месеца на 2019 година в сравнение със същия период на миналата 2018 година. Постъпленията на компанията през периода януари-септември на настоящата година са в размер на 2 131 937 хил.лв. като в сравнение със същия период на предходната година са с 239 166 хил.лв. по-малко. Приходите от продажби за периода са на ниво от 1 031 928 хил.лв., което е значително намаление в сравнение с отчетените приходи за деветте месеца на миналата година, когато са в размер на 1 701 363 хил.лв. /намаление от 39.3%/. Основна причина за спада им са настъпилите изменения в основната дейност на НЕК ЕАД, свързана с промяната в пазарния модел.

Изменение на приходите за деветте месеца на 2019 година по източници, съпоставени с отчетените за същия период на 2018 г.:

Приходи	Отчет 2019	Отчет 2018 /преизчислен/	изменение 2019 – 2018	% ръст
1. Приходи от продажби на електроенергия	1 015 965	1 365 749	-349 784	-25.6
1.1. в т.ч. на вътрешния пазар /задължения съгласно ЗЕ/	897 798	1 172 396	-274 598	-23.4
Крайни снабдители	833 157	978 832	-145 675	-14.9
ЕРД - Технологични разходи	0	90 716	-90 716	-100.0
ЕСО - Технологични разходи	0	31 274	-31 274	-100.0
ДПИ – ВН и СрН	16 357	8 553	7 804	91.2
Балансираща енергия	48 284	63 021	-14 737	-23.4
1.2. Свободен пазар	118 167	193 353	-75 186	-38.9
2. Приходи от продажба на резерв и услуги	12 263	13 629	-1 366	-10.0
3. Приходи от Фонд СЕС	1 052 409	617 285	435 124	70.5
4. Приходи от Задължения към обществото	0	318 137	-318 137	-100.0
5. Приходи от други продажби и други приходи	16 124	12 139	3 985	32.8
6. Приходи от асоциирани предприятия	35 176	44 164	-8 988	-20.4
ОБЩО ПРИХОДИ	2 131 937	2 371 103	-239 166	-10.1
в т.ч. Приходи от продажби	1 031 928	1 701 363	-669 435	-39.3

Отчита се намаление на приходите от продадена електроенергия, както на регулирания, така и на свободния пазар. Реализираните приходи от продажби на електроенергия на вътрешния пазар съгласно задълженията по ЗЕ намаляват в резултат на измененията в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР, но се увеличава тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в приходите на компанията.

Отчетените приходи от продадена електроенергия за деветте месеца на 2019 година отбелязват значителен спад в сравнение със същия период на предходната година /-349 784 хил.лв./. Съгласно измененията в ЗЕ от 8 май 2018 година и ценовото решение на КЕВР за 2018-2019 година ЕСО и ЕРД закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от НЕК - Обществен доставчик.

Продажната цена за Крайните снабдители през деветте месеца на настоящата година е на по-ниски нива в сравнение със същия период на миналата година, което се отразява и в по-малко реализирани приходи от дружеството, въпреки ръста на продадените количества за Крайните снабдители. Приходите от Крайните снабдители за деветте месеца на 2019 година са в размер на 833 157 хил.лв. или с 14.9% по-малко спрямо периода януари - септември 2018 година.

Увеличение се отчита в приходите от ДПИ в резултат на ръста на продадените количества за тези клиенти и на постигнатата значително по-висока продажна цена за тях.

НЕК ЕАД е един от основните доставчици на балансираща енергия в страната. Приходите от участието на дружеството на балансиращия пазар за деветте месеца на настоящата година са в размер на 48 284 хил.лв. спрямо 63 021 хил.лв. за същия период на миналата година. Намалението на приходите от балансираща енергия се дължат на по-малкото количеството продадена балансираща енергия и на стартирането на пазара в рамките на деня, който даде възможност на пазарните участници да минимизират небалансите си.

През периода януари-септември 2019 година са реализирани и приходи от резерв за услуги в размер на 12 263 хил.лв., продаден на ЕСО съгласно сключения договор между НЕК ЕАД и Електроенергийния системен оператор за поддържане сигурността на електроенергийната система. В сравнение с деветте месеца на 2018 година се отчита намаление на тези приходи с 10.0%.

На свободния пазар дружеството отчете намаление на приходите си от продадена електроенергия, поради по-малките количества реализирана електроенергия през деветте месеца на 2019 година в сравнение със същия период на миналата година. Отчетените приходи от свободния пазар и БНЕБ са в размер на 118 167 хил.лв., докато за деветте месеца на 2018 година приходите са 193 353 хил.лв., което е намаление от 38.9% или 75 186 хил.лв. по-малко реализирани приходи. През деветте месеца на 2019 година постигнатата от компанията средно продажна цена на свободния пазар нараства с над 21% в сравнение със същия период на предходната година и достига 97 лв./МВтч.

С промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година цена задължение към Обществото се администрира от Фонд СЕС. С промяната на пазарния модел компенсаторните механизми на Фонда нараснаха значително, както към НЕК-Обществен доставчик, така и към електроцентралите с преференциални цени с мощност 1 и над 1 МВт, които продават своята електроенергия на БНЕБ.

Получените приходи от НЕК ЕАД от Фонд СЕС за деветте месеца на 2019 година са в размер на 1 052 409 хил.лв. През периода януари - септември 2019 година Фонда възстановява ритмично на НЕК ЕАД дължимите суми във връзка с направените разходи на Обществения доставчик съгласно решенията на КЕВР и разпоредбите на ЗЕ, като към 30.09.2019 година на Обществения доставчик са възстановени всички дължими разходи.

Отчетени са и приходи от дивиденди, които са в размер на 35 176 хил.лв., като за същия период за миналата година са на ниво 44 164 хил.лв. Другите приходи от продажби и другите приходи са на ниво от 16 124 хил.лв. като се отчита повешение с 3 985 хил.лв. спрямо отчетените приходи за същия период на предходната година

Структурата на приходите през 2019 година се променя, като приходите от продадена електроенергия намаляват до 47.7% от общите приходи, докато през 2018 година са 57.6% от всички. Приходите от Фонд СЕС нарастват от 26.0% до 49.4% през 2019 година, за сметка на отпадането на приходите от Задължение към обществото, поради промените в пазарния модел, които през 2018 година са 13.4% от всички приходи на НЕК Обществен доставчик. Приходите от двата компенсаторни механизма през 2018 година съставляват 39.4% от общо отчетените приходи на компанията спрямо 49.4% през 2019 година, т.е. тежестта на действащите компенсаторни механизми нараства значително. Това се дължи в най-голяма степен на значителния ръст на цените на въглеродните емисии, които електроцентралите с дългосрочни договори закупуват на международните борси и префактурират на НЕК ЕАД и Фонд СЕС впоследствие възстановява средствата на Обществения доставчик.

Разходи

Най-голямо отражение върху дейността на НЕК ЕАД оказват разходите за закупена електроенергия от производителите, които са променливи разходи и са в пряка зависимост от работата на електроцентралите и размера на произведената от тях електроенергия.

Отчетените общи разходи на НЕК ЕАД по отчетни данни за деветте месеца на 2019 година са в размер на 2 148 016 хил.лв. В сравнение с периода януари-септември 2018 година се отчита намаление на разходите на дружеството с 384 397 хил.лв. или спад от 15.2%. Намалението на общите разходи се дължи на занижението на разходите за закупена електроенергия, които за деветте месеца на 2019 година са в размер на 1 866 938 хил.лв. спрямо 2 115 939 хил.лв. за същия период на предходната година или 249 001 хил.лв. по-малко. Техния относителен дял остава най-голям от всички разходи извършени от дружеството през 2019 година, които са 86.9%.

Изменение на разходите за деветте месеца на 2019 г. спрямо същия период на предходната година :

Разходи	Отчет 2019	Отчет 2018 /преизчислен/	хил.лв.	
			изменение 2019-2018	% ръст
1. Разходи за оперативна дейност	2 049 548	2 437 377	-387 829	-15.9
в т.ч. разходи за купена електроенергия	1 866 938	2 115 939	-249 001	-11.8
Относителен дял, %	86.9	83.6		
2. Финансови разходи	98 468	95 036	3 432	3.6
ОБЩО РАЗХОДИ	2 148 016	2 532 413	-384 397	-15.2

Намалението на разходите за закупена електроенергия се дължи на изменението на пазарния модел и отпадане на част от задълженията на Обществения доставчик по покупката на електроенергия за регулирания пазар. С изменения в разпоредбите на ЗЕ през 2018 и 2019 година и последните две решения на КЕВР за ценовите периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП /съответно с мощност 4 и над 4МВт и 1 МВт и над 1 МВт/ продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ.

Запазва се тенденцията средната цена на закупената електроенергия да остава на много високи нива – 177.50 лв./МВтч през деветте месеца на 2019 година спрямо 182.81 лв./МВтч за периода януари-септември 2018 година. По-високата средна цена през миналата година се дължи на по-голямото количество електроенергия от ВЕИ, което компанията изкупуваше предходната година, когато Обществения доставчик бе задължен да купува електроенергията от ВЕИ с мощност 4 и над 4 МВт /до 30.06.2019 г./.

През 2019 година се отчита значително повишение на цените на въглеродните емисии на международните борси, които електроцентралите с дългосрочни договори /Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и КонтурГлобал Марица Изток 3/ закупуват за произведената от тях електроенергия и префактурират на НЕК - Обществен доставчик. Това се отразява много неблагоприятно върху дейността на компанията и конкурентоспособността ѝ на електроенергийния пазар през настоящата година. През деветте месеца на 2019 година цените на емисиите достигнаха нива до 25-27 евро на тон спрямо 15-16 евро на тон през същия период на предходната година. Високите цени на емисиите рефлектират и върху дейността на Фонд СЕС, който съгласно ценовите решения на КЕВР и Закона за енергетика е задължен да възстановява направените разходи от НЕК-Обществен доставчик във връзка с изпълнение на функциите си по задължителното изкупуване на електроенергия.

В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдителите и с цел обезпечаване на непрекъснатост на доставките на електроенергия, както и сигурното и качествено електроснабдяване на територията на Република България, Министъра на енергетиката, с две Заповеди наложи на ТЕЦ Марица изток 2 допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия над квотата определена с Решение №Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в размер на до 680 000 МВтч в зависимост от нуждите на енергийната система със срок от 10.04.2019 г. до 30.06.2019 г. За следващия регулаторен период 2019-2020 година отново със Заповед №Е-РД-16-417/18.06.2019 година на Министъра на енергетиката бе издадено допълнително задължение за обслужване на обществото наложено на ТЕЦ Марица изток 2. В тази връзка НЕК Обществен доставчик през новия регулаторен период закупува електроенергията от ТЕЦ Марица изток 2 на цена от 135.30 лв./МВтч и впоследствие предявява към Фонд СЕС да му бъдат възстановени разходите между покупната цена и определената от КЕВР пазарна цена в размер на 98.08 лв./МВтч.

Значително намаление се отчита в разходите за провизии, които намаляват от 110 957 хил.лв. през деветте месеца на 2018 година до 31 178 хил.лв. за същия период на 2019 година. В отчета за доходите за 2019 година са провизирани част от разходите за въглеродни емисии, които Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица Изток 3 ще закупят за произведената електроенергия.

Върху цялостната дейност на НЕК ЕАД оказват влияние и събития с необичаен характер, в т.ч. водени съдебни дела от и срещу дружеството. През 2019 година няколко топлофикационни дружества осъдиха компанията и спечелиха заведените срещу НЕК ЕАД дела, като

финансовите загуби за дружеството са 20 256 хил.лв., като тези разходи са отразени в отчета за доходите и в паричния поток към 30.09.2019 година.

По отделните разходи по елементи извън тези за закупена електроенергия и провизии се констатира минимален ръст при всички разходи с изключение на другите разходи. През последните години, поради недостиг на парични средства, всички разходи на дружеството са силно свивани и ограничавани, като са сведени до изразходването на средства осигуряващи минимума за осъществяване на основната дейност. В тази връзка лекото им завишение през деветте месеца на 2019 година спрямо отчета за предходната година отразява ръста на инфлацията в страната.

В други разходи се отчита значително намаление спрямо отчетените през деветте месеца на 2018 година, поради факта, че през миналата година са осчетоводени разходи по заведените от ОЕТ /около 8 000 хил.лв./ и Уорли Парсънз /около 53 000 хил.лв./ дела срущу компанията, които НЕК ЕАД загуби.

Финансовите разходи са на ниво от 98 468 хил.лв., като в сравнение с деветте месеца на предходната година бележат ръст от 3 432 хил.лв. или 3.6% завишение.

Финансов резултат

С извършените изменения в ЗЕ и ценовите решения на КЕВР за регулаторните периоди 2018 – 2019 година и 2019 – 2020 година дейността на НЕК ЕАД е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на Фонд СЕС във връзка с възстановяването на направените от Обществения доставчик разходи.

НЕК ЕАД отчете отрицателен финансов резултат за деветте месеца на 2019 година в размер на 16 079 хил.лв. В сравнение със същия период на предходната година загубата е намалена с 145 233 хил.лв.

Изменението на финансовия резултат преди данъци за деветте месеца на 2019 година в сравнение със същия период на предходната година е показано в следващата таблица :

ХИЛ.ЛВ.					
	Приходи и разходи	Отчет 2019	Отчет 2018 /преизчислен/	Изменение 2019 - 2018	% ръст
1.	Общо разходи	2 148 016	2 532 413	-384 397	-15.2
2.	Общо приходи	2 131 937	2 371 101	-239 164	-10.1
3.	Финансов резултат преди данъци	-16 079	-161 312	145 233	

Намалението на загубата през деветте месеца на 2019 година спрямо същия период на предходната година се дължи на следните фактори :

- Увеличение на приходите от Фонд СЕС, което се дължи на възстановяването на разходите за въглеродни емисии, които ТЕЦ Ей И Ес- 3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 закупуват за произведената от тях електроенергия и префактурират на НЕК ЕАД.
- Увеличение на производството от ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3, чиято използваемост е съответно 64% и 73%, докато през същия период

на 2018 година използваемостта им е съответно 53% и 54%, т.е. значително е по-висока е през 2019 година.

Върху цялостната дейност на НЕК ЕАД оказват влияние и събития с необичаен характер, в т.ч. водени съдебни дела от и срещу дружеството. През 2019 година няколко топлофикационни дружества осъдиха компанията и спечелиха заведените срещу НЕК ЕАД дела, като финансовите загуби за дружеството са 20 256 хил.лв. Разходите по тези дела са включени в отчета за доходите за деветте месеца на 2019 година и са отразени в паричния поток на НЕК. С елеминиране на тези разходи компанията щеше да приключи периода на минимална печалба – около 4 000 хил.лв.

През деветте месеца на 2019 година финансовия резултат на НЕК ЕАД е в пряка зависимост от постъпленията от Фонд СЕС. През настоящата година Фонда възстановяваше своевременно на НЕК ЕАД дължимите суми към НЕК във връзка с направените разходи от Обществения доставчик съгласно решенията на КЕВР и разпоредбите на ЗЕ, като към 30.09.2019 година на Обществения доставчик са възстановени всички дължими суми.

Отчетените приходи от Фонд СЕС през деветте месеца на 2019 година са в размер на 1 052 409 хил.лв., като спрямо същия период на предходната 2018 година приходите от фонда нарастват с 435 124 хил.лв., което се дължи на новите функции на Фонд СЕС /който събира цена за задължение към обществото/ и по-високите разходи, които възстановява на НЕК Обществен доставчик съгласно последните изменения в ЗЕ и действащия нов пазарен модел в сила от 01.07.2018 година. През първо полугодие на 2018 година цена задължение към обществото се събираше от НЕК като приходите бяха в размер на 317 934 хил.лв. Общо за деветте месеца на 2019 година НЕК ЕАД е получил с 116 987 хил.лв. повече спрямо същия период на предходната година ако се сумират приходите от Фонд СЕС и приходите от цена за задължение към обществото реализирани през първо полугодие на 2018 година.

Въпреки нарастване тежестта на компенсаторните механизми и на приходите от Фонд СЕС, през деветте месеца на 2019 година дружеството продължава да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток. Към 30.09.2019 година отрицателният нетен оборотен капитал е в размер на 825 774 хил.лв., като спрямо 31.12.2018 година отклонението на този показател е минимално /- 847 699 хил.лв./, т.е. няма съществено подобрене.

Анализ на финансовите показатели на НЕК ЕАД към 30.09.2019 г.

Анализът на финансовите показатели на НЕК ЕАД е изготвен въз основа на Междинен финансов отчет на НЕК ЕАД към 30.09.2019 година Финансовият резултат на НЕК ЕАД за деветмесечието на 2019 година е загуба в размер на 16 079 хил.лв., към 30.09.2018 година резултатът е загуба от 161 312 хил.лв.

Показатели за рентабилност

Показателите за рентабилност дават информация за реалната доходност на дружеството и доколко то е печелившо. Към 30.09.2019 г. рентабилността е отрицателна поради това, че НЕК ЕАД е на загуба за периода.

Основен показател е **рентабилността на приходите от продажби**, който отразява отношението на финансов резултат спрямо нетните приходи от продажби. Стойността на рентабилността на

приходите от продажби е - 0,0156 към 30.09.2019 година За сравнение към 30.09.2018 година стойността на показателя е - 0,0948.

Друг показател е **рентабилността на собствения капитал**, който отразява отношението на печалбата/загубата към собствения капитал. Този показател дава информация за това каква е ефективността от използването на собствения капитал, т. е. вложените средства от страна на собственика и доколко е изгодно да се вложат средства от потенциални инвеститори. Към 30.09.2019 година рентабилността на собствения капитал е -0,0137, за сравнение към 30.09.2018 година стойността на показателя е -0,1426.

Рентабилност на пасивите: към настоящия период рентабилността на пасивите е - 0,004, за сравнявания период за предходната година е - 0,0387.

Коефициентът на капитализация на активите: към 30.09.2019 година е - 0,0031, за сравнение към 30.09.2018 година стойността на показателя е - 0,0305.

Показатели за ефективност

Коефициентът на ефективност на разходите показва отношението на приходите към разходите на дружеството. Този показател носи информация до каква степен предприятието успява да обвърже своята приходната и разходна част по отношение ефективността на основната си дейност. Към 30.09.2019 година стойността на този показател е 0,9925 като към 30.09.2018 година е 0,9363.

Коефициентът на ефективност на приходите е реципрочен на коефициента на ефективността на разходите и размерът му към 30.09.2019 година е 1,0075, докато към 30.09.2018 година този показател е бил 1,0680.

Показатели за ликвидност

Коефициентът на общата ликвидност към 30.09.2019 година е 0,2695, което означава, че краткосрочните активи покриват около 0,2695 пъти краткосрочните пасиви. За сравнявания период стойността на коефициента е 0,4055.

Динамиката на коефициента на общата ликвидност е както следва:

	30.9.2018	31.12.2018	31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019
Обща ликвидност	0,406	0,313	0,273	0,357	0,27

Показателят за обща ликвидност продължава да не достига нивата, определени от международните банки-кредитори на НЕК ЕАД (да не бъде по-нисък от 1.2 - 1.1).

След елиминиране ролята на краткотрайните материални активи се изчислява **коефициентът на бърза ликвидност**. Неговата стойност в 30.09.2019 година е 0,2605, като към 30.09.2018 година той е 0,3967.

След елиминиране на влиянието на краткосрочните вземания се изчислява **коефициентът на незабавна ликвидност**, който към 30.09.2019 година е 0,0967, в сравнение към 30.09.2018 година е 0,1014.

Управление на оборотния капитал

Оборотният капитал отразява разликата между краткотрайните активи и краткосрочните пасиви на компанията. Към 31.09.2019 година е налице недостиг на оборотен капитал в размер на 825 774 хил. лв. За сравнение недостигът към 30.09.2018 година е в размер на 645 319 хил. лв.

Капиталова структура

Към 30.09.2019 година собственият капитал на НЕК ЕАД е в размер 1 177 327 хил. лв., за сравнявания период капиталът е в размер на 1 131 571 хил. лв.

Показател	30.09.2019	30.09.2018
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0,0156	-0,0948
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0,0137	-0,1426
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0,0040	-0,0387
Коефициент на капитализация на активите	-0,0031	-0,0305
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0,9925	0,9363
Коефициент на ефективност на приходите	1,0075	1,0680
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	0,2695	0,4055
Коефициент на бърза ликвидност	0,2605	0,3967
Коефициент на незабавна ликвидност	0,0967	0,1014
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на платежоспособност	0,2958	0,2727
	3,3811	3,6673
Коефициент на задлъжнялост		
Коефициент на финансова независимост	0,2912	0,2688
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	4,0859	4,2377
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	0,2587	0,3890

Коефициенти, характеризиращи финансовата автономност

Коефициентът на платежоспособност (финансова автономност), отразява съотношението на собствения капитал към общия дълг. Към 30.09.2019 година той е 0,2958, а към 30.09.2018 година е 0,2727.

Коефициентът на задлъжнялост, е реципрочен на Коефициента на платежоспособност и показва отношението на пасивите на дружеството към собствения капитал. Към 30.09.2019 година той е 3,3811, а към 30.09.2018 година е 3,6673.

Коефициентът на финансова независимост, характеризира съотношението на собствения капитал към сумата на собствения капитал и дългосрочните пасиви, възлиза на 0,2912 към 30.09.2019 година. За сравнение към 30.09.2018 година нивото на разглеждания коефициент е 0,2688.

Коефициентът на финансиране на дълготрайните активи посредством собствения капитал към 30.09.2019 година е 4,0859, за сравнителния период към 30.09.2018 година е 4,2377.

Финансирането на краткотрайните активи посредством собствения капитал към 30.09.2019 година е 0,2587, докато към 30.09.2018 година е 0,3890.

Инвестиционна и ремонтна дейност

Изпълнение на Инвестиционната програма на НЕК ЕАД за 2019 година

През деветте месеца на 2019 година са извършени разходи за инвестиционни дейности в размер на 10 442 хил.лв., от които 7 267 хил.лв. собствени средства и 3 175 хил.лв. привлечени средства. Изпълнението на инвестиционната програма на НЕК ЕАД за този период на годината е 26.1% от планираната за 2019 година, което е значително повече спрямо последните години.

хил.лв.

Инвестиционна програма	Отчет 9 - месеца 2019 година	Планирани средства 2019 година	Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	7 469	26 141	28.6
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	1 443	6 906	20.9
3. Централно управление на НЕК ЕАД	1 530	6 960	22.0
Общо разходи за инвестиции	10 442	40 007	26.1

Ремонтна програма на НЕК ЕАД за 2019 година

НЕК ЕАД изпълнява Ремонтна програма за 2019 година на стойност 8 854 хил.лв., собствени средства на компанията. Изпълнението на програмата за деветте месеца на 2019 година е 16.5% от планираните средства или 1 464 хил.лв.

хил.лв.

Ремонтна програма	Отчет 9 - месеца 2019 година	Планирани средства 2019 година	Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	1 207	5 317	22.7
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	181	3 096	5.8
3. Централно управление на НЕК ЕАД	76	441	17.2
Общо разходи за ремонти	1 464	8 854	16.5

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- През деветте месеца на 2019 година дружеството осъществява дейността си при нови ценови и регулаторни условия и промени в основното енергийно законодателство. НЕК ЕАД изпълни задълженията си съгласно притежаваните лицензионни дейности и тези към обществото в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката за осигуряване необходимото количество електроенергия на Крайните снабдителите и потребителите, присъединени към електропреносната мрежа или електроразпределителната мрежа, които не са избрали друг доставчик.

- В резултат на намалението на водните ресурси в язовирите производството на електроенергия от водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД за периода януари - септември 2019 година е с 36.9% по-малко спрямо отчета за предходната година.
- Дружеството изпълни задълженията си по изкупуване на електроенергията съгласно Решенията на КЕВР, но отчете намаление на покупките и продажбите си в сравнение със същия период на 2018 година. Това се дължи на промените в ЗЕ и съгласно пазарния модел, които бе променен в последните два регулаторни периода стартирайки от 01.07.2018 година и 01.07.2019 година. В съответствие с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира и в отчета за доходите на компанията.
- В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдителите и с цел обезпечаване на непрекъснатост на доставките на електроенергия, както и сигурното и качествено електроснабдяване на територията на Република България, Министъра на енергетиката, с две Заповеди наложи на ТЕЦ Марица изток 2 допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия над квотата определена с Решение №Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в размер на до 680 000 МВтч в зависимост от нуждите на енергийната система със срок от 10.04.2019 г. до 30.06.2019 г. За новия регулаторен период 2019-2020 година отново със Заповед №Е-РД-16-417/18.06.2019 година на Министъра на енергетиката бе издадено допълнително задължение за обслужване на обществото наложено на ТЕЦ Марица изток 2, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия за задоволяване нуждите на регулирания пазар в размер на 1 752 000 МВтч за целия регулаторен период.
- НЕК ЕАД осъществява дейността си в съответствие с последните две ценови решения на КЕВР за регулаторните периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година и е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия в тях. С промените в Закона за енергетика от 8 май 2018 година, съгласно чл.93а, ал.1 Обществения доставчик изкупува електрическа енергия от централи, присъединени към електропреносната мрежа с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 4 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. От 01.07.2019 година задълженията на НЕК ЕАД намаляват още и компанията вече ще изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са с до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно проследните промени в ЗЕ в сила от 01.07.2019 година на БНЕБ ще продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт инсталирана мощност, с което количествата предлагана електроенергия на борсата нарастват допълнително като на тази платформа реализират своята електроенергия и централите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт, които продават произведената от тях електроенергия в сила от 01.07.2018 година. Цена Задължение към Обществото се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда се увеличават.
- НЕК ЕАД отчете отрицателен финансов резултат за деветте месеца на 2019 г. в размер на 16 079 хил.лв В сравнение с отчета за деветте месеца на предходната година се отчита подобрене на финансовия резултат със 145 223 хил.лв. Въпреки значителното намаляване на загубата спрямо същия период на предходната година не е постигнато подобрене на основните финансови показатели на компанията. НЕК ЕАД продължава

да изпитва затруднения при обслужване на задълженията си към доставчици и контрагенти, както и по кредитите към БЕХ ЕАД. Компанията продължава да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток.

- Върху цялостната дейност на НЕК ЕАД оказват влияние и събития с необичаен характер, в т.ч. водени съдебни дела от и срещу дружеството. През 2019 година няколко топлофикационни дружества осъдиха компанията и спечелиха заведените срещу НЕК ЕАД дела, като финансовите загуби за дружеството са 20 256 хил.лв. Разходите по тези дела са включени в отчета за доходите за деветте месеца на 2019 година и са отразени в паричния поток на НЕК. С елеминиране на тези разходи компанията щеше да приключи периода на минимална печалба.

Изготвено: